

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa B. G. F. "B." w Z.
przeciwko Funduszowi W. sp.z o.o. Oddział w Z.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 14 kwietnia 2016 r., sygn. akt II ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.700
(dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie

Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oraz z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), to jest art. 65 § 1 i 2 oraz art. 353¹ k.c. i art. 232 zdanie drugie w związku z art. 382 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z potrzebą wykładni przepisów prawa niewyjaśnionych i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie jest możliwe wtedy, gdy różne metody wykładni przepisów mających zastosowanie do oceny konkretnego stanu faktycznego prowadzą do nieracjonalnych lub rozbieżnych wyników, a nauka i orzecznictwo nie doszły do wyjaśnienia i ujednolicenia praktyki ich stosowania. Ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odnosi się do sytuacji występowania różnic w orzekaniu o prawie do określonego świadczenia, wynikających z oceny różnych stanów faktycznych w stosunku do różnych osób, ubiegających się o takie same świadczenia (postanowieniem Sądu Najwyższego z 4 lutego 2002 r., II UKN 144/01, OSNAPiUS 2002, nr 13, poz. 11). W postanowieniu z 24 kwietnia 2003 r., I PK 577/02 (OSNAPiUS 2003, nr 15, poz. 1), Sąd Najwyższy stwierdził natomiast, że rozbieżność w orzecznictwie sądów, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie może być utożsamiana ze sposobem interpretacji lub stosowania przepisów prawnych przez sąd I oraz sąd II instancji w związku z orzekaniem w tej samej sprawie.

Art. 65 § 1 i 2 k.c., tak samo jak art. 353¹ k.c., były po wielokroć wykładane przez Sąd Najwyższy. W świetle ustalonej linii orzeczniczej, wykładni podlega każde oświadczenie woli, a ogólne zasady dokonywania ich wykładni określa art. 65 § 1 i 2 k.c. Dyrektywy interpretacyjne zawarte w art. 65 k.c. odnoszą się zarówno do wszystkich kategorii czynności prawnych (§ 1), jak i wyłącznie do umów (§ 2 k.c.). Konsekwencją tego unormowania jest konieczność dokonania wykładni umów na trzech poziomach, tj. ustalenia literalnego brzmienia umowy,

ustalenia treści oświadczeń woli przy zastosowaniu reguł określonych w art. 65 § 1 k.c. oraz ustalenie sensu złożonych oświadczeń woli poprzez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2011 r., V CSK 204/10, nie publ.). O zasadach dokonywania wykładni oświadczeń woli Sąd Najwyższy szczegółowo wypowiedział się m.in. w uchwale składu siedmiu sędziów z 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95 (OSNC 1995, nr 12, poz. 168), w wyrokach z 17 lutego 1998 r., I PKN 532/97 (OSNAPiUS 1999, nr 3, poz. 81), z 8 października 2004 r., V CK 670/03 (OSNC 2005, nr 9, poz. 162), a poglądy wyrażone w uzasadnieniu tych orzeczeń pozostają aktualne. Zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oprócz kontekstu językowego, przy interpretacji oświadczenia woli powinno się brać pod uwagę także okoliczności jego złożenia, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 1975 r., III CRN 160/75, OSPiKA 1977, nr 1, poz. 6), ich status, przebieg negocjacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 września 1998 r., I CKN 815/97, OSNC 1999, nr 2, poz. 38). Niezależnie od tego z art. 65 § 2 k.c. wynika nakaz kierowania się przy wykładni umowy jej celem; dotyczy to zresztą wszelkich oświadczeń woli składanych innej osobie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 11 września 1997 r., III CZP 39/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 191).

Sąd Najwyższy wyjaśniał już także, że art. 232 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. upoważnia sąd drugiej instancji do dopuszczenia dowodu z urzędu, a zasada ta dotyczy przede wszystkim dowodu z opinii biegłego. Podsumowania poglądów wypowiedzianych w orzecznictwie co do tej kwestii dokonał Sąd Najwyższy ostatnio w wyroku z 9 marca 2016 r., II CSK 248/15 (nie publ.).

W świetle tak licznych i odwołujących się do zbliżonej argumentacji wypowiedzi Sądu Najwyższego na temat zasad wykładni oświadczeń woli oraz zasad prowadzenia z urzędu dowodu z opinii biegłych nie sposób jest twierdzić, że przepisy powołane przez pozwanego ciągle wywołują wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie, do wyjaśnienia których mogłoby doprowadzić rozpoznanie skargi kasacyjnej złożonej w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania, stwierdzić należy, że

skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby skarga pozwanego była uzasadniona w sposób oczywisty. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, BSN 2003, nr 5, poz. 8). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniono tego rodzaju wadliwości zaskarżonego orzeczenia ani tego rodzaju wadliwości postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., oraz – co do kosztów postępowania – art. 98, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 i § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.